

Ministerstwo Sprawiedliwości

Sekretarz Stanu
Arkadiusz Myrcha

BK-VII.0520.263.2024
Warszawa, 29 października 2024 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 4439 złożoną przez Pana posła Lucjana Marka Pietrzczyka do Ministra Sprawiedliwości w sprawie *licznych nieprawidłowości w procesie likwidacji szkód komunikacyjnych z tytułu OC*, uprzejmie przedstawiam następujące informacje.

Ad 1

Zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2024 r., poz. 1370) sprawy funkcjonowania rynku finansowego, w tym sprawy banków, zakładów ubezpieczeń, funduszy inwestycyjnych i innych instytucji wykonujących działalność na tym rynku należą do działu „instytucje finansowe”. Dział ten pozostaje w gestii Ministra Finansów (§ 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz.U. z 2023 r., poz. 2710). To zatem ten organ jest właściwy do inicjowania i opracowywania polityki Rady Ministrów w stosunku do działu „instytucje finansowe”, a także przedkładania w tym zakresie inicjatyw, projektów założeń projektów ustaw i projektów aktów normatywnych na posiedzenia Rady Ministrów.

Mając jednak na uwadze konieczność zmian w prawie cywilnym i prawie gospodarczym prywatnym, w maju 2024 r. został powołany skład Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Cywilnego (dalej: „Komisja”), działającej przy Ministrze Sprawiedliwości na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 kwietnia 2002 r. w sprawie utworzenia, organizacji i trybu działania Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Cywilnego (Dz.U. z 2024 r., poz. 1447). Zgodnie z §6 przedmiotowego rozporządzenia Przewodniczący Komisji może, spośród członków Komisji, powołać zespoły problemowe na stałe lub na czas wykonywania określonego zadania. Jednym z powołanych zespołów problemowych jest zespół problemowy do spraw prawa konsumenckiego oraz ochrony słabszej strony umowy (B2B), który będzie się zajmował szeroko rozumianą ochroną konsumenta (w tym ewentualną zmianą ustawowej definicji konsumenta).

Dodatkowo na podstawie zarządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 stycznia 2024 r. w sprawie ustanowienia Pełnomocnika Ministra Sprawiedliwości do spraw Ochrony Praw Konsumenta (Dz. U. Ministra Sprawiedliwości z 2024 r., poz. 4) na tę funkcję została powołana Pani dr Aneta Wiewiórowska-Domagalska.

Do zadań Pełnomocniczki Ministra Sprawiedliwości należy m.in. analizowanie i proponowanie rozwiązań legislacyjnych i pozalegisłacyjnych dotyczących ochrony praw konsumenta, analizowanie i proponowanie rozwiązań legislacyjnych i pozalegisłacyjnych mających na celu poprawę efektywności działania sądów w sprawach dotyczących umów kredytu denominowanego lub indeksowanego do walut obcych oraz współpraca z instytucjami państwowymi oraz samorządu terytorialnego działającymi w zakresie ochrony praw konsumentów, w szczególności powiatowymi (miejskimi) rzecznikami praw konsumentów, Rzecznikiem Finansowym, Urzędem Ochrony Konkurencji i Konsumentów i Komisją Nadzoru Finansowego.

Ad 2 i 4

Krajowa Szkoła Sądownictwa i Prokuratury (dalej: „KSSiP”), będąca jednostką nadzorowaną przez Ministra Sprawiedliwości zgodnie z obwieszczeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 16 grudnia 2022 r. w sprawie wykazu jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Sprawiedliwości lub przez niego nadzorowanych (M. P. z 2023 r., poz. 60), w 2023 r. zrealizowała następujące szkolenia obejmujące tematykę szkód komunikacyjnych:

1) C14/23 - Odszkodowanie za najem pojazdu zastępczego.

Tematyka szczegółowa szkolenia:

- Uprawnienie do najmu pojazdu zastępczego w przypadku wypadku komunikacyjnego, czy i komu przysługuje? Sposoby zawierania umów najmu, legitymacja czynna i bierna w procesie o odszkodowanie za najem pojazdu zastępczego, cesja wierzytelności z tytułu najmu pojazdu zastępczego.
- Zakres roszczeń objętych umową cesji odszkodowania za najem pojazdu zastępczego.
- Ustalenie wysokości odszkodowania za najem pojazdu w praktyce sądowej: długość trwania najmu, stawka dzienna najmu, koszty podstawienia i odbioru pojazdu, możliwość odliczenia podatku VAT, wpływ propozycji najmu złożonej przez ubezpieczyciela na ustalenie wysokości odszkodowania.
- Zasady formułowania tez dowodowych i zlecenia opinii biegłemu.
- Przedawnienie roszczeń odszkodowawczych.

Adresatami ww. szkolenia byli sędziowie, asesory sądowi i referendarze sądowi, orzekający w wydziałach cywilnych oraz asystenci sędziów orzekający w tych wydziałach, a także prokuratorzy i asesory prokuratury zajmujący się sprawami z zakresu prawa cywilnego.

2) C15/23 – Szkody komunikacyjne.

Tematyka szczegółowa szkolenia:

- Zasady odpowiedzialności za skutki wypadków komunikacyjnych: przesłanki odpowiedzialności, ryzyko jako podstawa odpowiedzialności, odpowiedzialność na zasadach ogólnych, okoliczności wyłączające odpowiedzialność na podstawie ryzyka, zasady odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej (OC) posiadaczy pojazdów mechanicznych, wyłączenie i ograniczenie odpowiedzialności ubezpieczyciela.
- Charakterystyka roszczeń poszkodowanego w wypadku komunikacyjnym: odszkodowanie i zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę (art. 444 k.c. i 445 k.c.), renta dla poszkodowanego (art. 444 § 2 k.c.), ustalenie odpowiedzialności na przyszłość (art. 198 k.p.c.), renta na rzecz osób bliskich (art. 446 § 2 k.c.), odszkodowanie i zadośćuczynienie pieniężne za krzywdę z powodu śmierci osoby najbliższej (art. 446 § 4 k.c.).
- Reguły postępowania odszkodowawczego: legitymacja czynna i bierna w sprawach odszkodowawczych, zasady stosowania art. 11 k.p.c., postępowanie dowodowe i wykorzystanie w procesie cywilnym opinii biegłego sporządzonej w sprawie karnej, reguły formułowania wyroków w sprawach odszkodowawczych (kryteria ustalania wysokości sumy, zasądzenie odsetek).

Adresatami ww. szkolenia byli sędziowie, asesory sądowi i referendarze sądowi, orzekający w wydziałach cywilnych oraz asystenci sędziów orzekający w tych wydziałach, a także prokuratorzy i asesory prokuratury zajmujący się sprawami z zakresu prawa cywilnego.

W harmonogramie działalności szkoleniowej KSSiP na 2024 r. nie zaplanowano szkoleń z przedmiotowej tematyki.

Natomiast w założeniach harmonogramu działalności szkoleniowej KSSiP na 2025 rok ujęto takie szkolenie. Zaplanowane szkolenie C21/25 „Szkody komunikacyjne – zasady odpowiedzialności z tytułu ubezpieczenia OC, AC posiadaczy pojazdów”, obejmuje następujące zagadnienia szczegółowe:

- Przesłanki przyznania i kryteria ustalania wysokości sumy odszkodowania (naprawa rzeczywista, naprawa „hipotetyczna”).
- Zakres odpowiedzialności ubezpieczyciela, czy i komu należy się uprawnienie do najmu pojazdu zastępczego.
- Ustalenie wysokości odszkodowania za najem pojazdu.
- Rozkład ciężaru dowodu.

Adresatami ww. szkolenia, które zaplanowano w formule online, będą sędziowie, asesory sądowi orzekający w wydziałach cywilnych, asystenci sędziów orzekających w tych wydziałach, a także prokuratorzy i asesory prokuratury, zajmujący się sprawami z zakresu prawa cywilnego.

Ad 3

Minister Sprawiedliwości Adam Bodnar, dostrzegając potrzebę kompleksowej regulacji statusu biegłych sądowych, już 22 grudnia 2023 r. powołał profesora Tomasza Tomaszewskiego na stanowisko Pełnomocnika Ministra Sprawiedliwości do spraw biegłych sądowych. Do zadań Pełnomocnika należy m.in. monitoring i analiza działalności biegłych sądowych, współpraca z organami przedstawicielskimi biegłych sądowych i organizacjami pozarządowymi zrzeszającymi biegłych sądowych, opracowywanie propozycji i koordynacja prac dotyczących statusu i działalności biegłych sądowych oraz przygotowanie wstępnych założeń do ustawy o biegłych sądowych.

W odniesieniu do pytania o zlecenie weryfikacji biegłych należy podkreślić, że Minister Sprawiedliwości jest zobowiązany do działania w granicach przyznanych kompetencji. Zgodnie z art. 8-9b ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 334), Minister Sprawiedliwości sprawuje zewnętrzny nadzór administracyjny nad działalnością administracyjną sądów powszechnych, zaś czynności z zakresu tego nadzoru nie mogą wkraczać w dziedzinę, w której sędziowie i asesory sądowi są niezawisli. Z kolei nadzór nad działalnością sądów powszechnych w zakresie orzekania sprawuje Sąd Najwyższy (vide: art. 183 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 7 ww. ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych).

Mając powyższe na uwadze należy wskazać, że Minister Sprawiedliwości nie posiada umocowania do zlecania prezesom sądów okręgowych weryfikacji biegłych sądowych w zakresie wskazanym w przedłożonej interpelacji. W kwestiach dotyczących działalności biegłych sądowych organem sprawującym nadzór nad biegłymi sądowymi jest prezes sądu okręgowego (vide: rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 stycznia 2005 r. w sprawie biegłych sądowych - Dz. U. Nr 15, poz. 133). Istotnym jest, że działania, które może podjąć Minister Sprawiedliwości muszą być zgodne z jego zadaniami wynikającymi z Konstytucji RP oraz odrębnych ustaw. Minister Sprawiedliwości nie może również w ramach swoich kompetencji wpływać na postępowanie prowadzone przez sąd powszechny.

Warto podkreślić, że zgodnie z § 12 ust. 1 ww. rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości, biegłym może być ustanowiona osoba, która m.in. posiada teoretyczne i praktyczne wiadomości specjalne w danej gałęzi nauki, techniki, sztuki, rzemiosła, a także innej umiejętności, dla której ma być ustanowiona oraz daje rękojmię należytego wykonywania obowiązków biegłego.

Z wyrazami szacunku

Sekretarz Stanu
/podpisano elektronicznie/